

ningsniveauet kan første gang sættes op i 2010, således at overgangsordningen for udligningsreformen kan udmøntes i årene 2007-2009. Udligningsniveauet kan højst øges med 1 procentpoint i det enkelte år og højst til 68 procent. En procentvis mervækst henstår til første og følgende års regulering, ligesom en eventuel mindrevækst fragår.

Med denne reguleringsmekanisme vil der i systemet blive indbygget en fremtidig udjævning af en forskellig udvikling mellem landets kommuner. Den højere udligning udløses kun i tilfælde af en kraftigere indkomstvækst i hovedstadsområdet, og der er med de valgte niveauer taget hensyn til, at hovedstadsområdet også efter udligning fortsat selv vil få gavn af væksten. Vedrørende tidspunktet for reguleringsmekanismens ikrafttræden, se afsnit 2.14 om overgangsbestemmelser.

2.6. Formindskelse af hovedstadsudligningen

I forbindelse med forhøjelsen af det generelle udligningsniveau i landsudligningen fra 45 til 58 procent sker der en modsvarende nedsættelse af udligningsniveauet i hovedstadsudligningen fra 40 til 27 procent.

I det omfang den nye reguleringsmekanisme for landsudligningen fremover udløser en forhøjelse med 1 procentpoint i landsudligningen, sker der ligeledes en modsvarende nedsættelse af hovedstadsudligningen med 1 procentpoint.

Udligningen gøres ligesom for det øvrige land til en nettoudligning, der omfatter både beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Der indføres et nyt sæt udgiftsbehovskriterier.

Endvidere afskaffes den særlige boligstøtteudligning mellem kommunerne i hovedstadsområdet. Denne ordning har i realiteten for den enkelte kommune indebåret 100 procents refusion af boligstøtteudgifterne og har derfor fjernet kommunens incitament til at dæmpe disse udgifter. Afskaffelsen af ordningen mindsker i sig selv det samlede udligningsomfang i hovedstadsområdet med cirka 1,6 mia. kr.

Der er herudover enighed om, at der på sigt kan være mulighed for at reducere den fælles særtilskudspulje for kommuner i hovedstadsområdet. Omfanget af puljen skal derfor vurderes i 2008-09. Endvidere har parterne noteret sig, at ikke udbetalte midler fra puljen kan tilbageføres.

Hovedstadsområdet afgrænses i udligningen som det nuværende hovedstadsområde – dog således at den nye Stevns Kommune, som består af de nuværende Vallø og Stevns Kommuner, medregnes til hovedstadsområdet. Af disse to kommuner er det i dag kun Vallø Kommune, der hører til hovedstadsområdet.

2.7. Ekstra udligningstilskud til ugunstigt stillede kommuner

De kommuner, der har de laveste skattegrundlag, har hidtil fået et ekstra udligningstilskud. Men ordningen tager ikke hensyn til, om kommunen har et højt udgiftsbehov. Der bør fortsat i systemet tages et særligt hensyn til ugunstigt stillede kommuner, men det forekommer ligesom i den generelle udligning mere rimeligt at tage hensyn til kommunens samlede økonomiske situation, dvs. også at kompensere for et højt udgiftsbehov.

Derfor udvides den nuværende ordning, sådan at den også omfatter udgiftsbehov. Det sker ved at omlægge det hidtidige tilskud til et særligt udligningstilskud til kommuner med de største beregnede underskud (kommuner med et beregnet underskud, der overstiger 25 procent af de gennemsnitlige netto-drifts- og anlægsudgifter pr. indbygger). Den ekstra udligning svarer til 32 procent af den del af det beregnede underskud, som overstiger denne grænse. Sammen med det generelle udligningsniveau på 58 procent indebærer det et samlet udligningsniveau for disse kommuner på 90 procent for den del af underskuddet, der overstiger de nævnte 25 procent af udgifterne.

I de tilfælde, hvor der som følge af den automatiske regulering måtte ske en forhøjelse af landsudligningen med 1 procentpoint, reguleres udligningsniveauet for ugunstigt stillede kommuner modsvarende nedefter med 1 procentpoint.

2.8. Ny og bedre udligning af forskelle i udgiftsbehov

Opgørelsen af udgiftsbehovet i lands- og hovedstadsudligning vil fra og med 2007 bestå af:

- et demografisk bestemt udgiftsbehov med en samlet vægt på 70 procent
- et socioøkonomisk udgiftsbehov med en samlet vægt på 30 procent.

Med udligningsreformen i 1996 fjernedes væjkriteriet, og der indførtes i stedet et grundtillæg. Det indbar, at der ikke længere blev taget hensyn til geografiske forhold i udligningen, og grundtillægget er blevet betragtet som en barriere i forbindelse med kommunesammenlægninger. Der vil igen blive taget hensyn til de omkostninger, som er forbundet med en spredt befolkning. Det sker ved at indføre et nyt kriterium for tilgængelighed i det demografisk bestemte udgiftsbehov. Kriteriet indgår i landsudligningen og hovedstadsudligningen og vil inden for det demografiske kriteriums samlede vægt tælle 2 procent. Grundtillægget afskaffes.

I opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov indføres et nyt sæt udgiftsbehovskriterier og vægte i